

Lausunto

22.06.2026

Asia: VN/1072/2025

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi valtakunnallisista opinto-, koulutus- ja tutkintorekistereistä annetun lain, julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 13 §:n ja valtakunnallisesta osaamistietovarain**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Bildningsalliansen tackar för möjligheten att ge utlåtande i den föreslagna helheten. Bildningsalliansen anser förslagen, som i sig främjar tillträde till utbildning, effektiverar informationsöverföring i övergångsskeden samt berör identifiering och erkännande av tidigare lärande samt livslångt lärande motiverade. Bildningsalliansen rf ser positivt på ambitionen att utveckla lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister samt tillhörande ändringar i bl.a. bestämmelser om läropliktsregistret och allmänna språkexamina. Förslagen, i synnerhet de delar som gäller införande av uppgifter om utbildning inom fritt bildningsarbete samt preciseringar kring registrering av läropliktiga och användning av identifieringsuppgifter i språkexamina (bl.a. ändringar i lagen om nationella studie- och examensregister, lagen om läroplikt samt lagen om allmänna språkexamina), kan bidra till ökad transparens och bättre informationsflöden.

Fria bildningens särart

Införandet av uppgifter om fritt bildningsarbete i den nationella informationsresursen enligt lagen (884/2017) är i grunden positivt. Samtidigt måste genomförandet säkerställa att den fria bildningens frivilliga, flexibla och icke-formella karaktär inte urholkas. Datainsamlingen bör vara proportionerlig och utformas i enlighet med utbildningsformens särart. Individuell tilläggsinformation ska samlas in enbart då det finns verkligt behov för det. Dessutom är det viktigt att individen själv är medveten om vad som samlas in och varför det görs. Anonymisering av känsliga uppgifter är av viktig betydelse. Datainsamlingen ska inte heller medföra för stor arbetsbörda för fria bildningens läroanstalter, som ofta har små personresurser eller medföra för tilläggskostnader angående digitala administrationsprogram.

Läroplikten (läropliktslagen 1214/2020 och registerlagen 884/2017, 11 § och 11 c §)

De föreslagna preciseringarna kring registrering och utlämnande av uppgifter om läropliktiga kan förbättra uppföljningen och stödet för unga.

Informationssystemen bör fungera som verktyg för att stärka individens utbildningsväg, inte enbart som uppföljningsinstrument.

Allmänna språkexamina (lag 964/2004, särskilt 9 §)

Ändringar som gäller identifiering och hantering av uppgifter inom systemet för allmänna språkexamina bör genomföras så att tillgängligheten inte försämras för studerande eller att deltagande i examina minskar. Enligt lagens grundprinciper ska examina visa kunskaper oberoende av hur de inhämtats. Det här måste fortsatt tryggas.

Beaktande av Åland (ändringar i registerlagen 884/2017)

Det är positivt att lagändringarna möjliggör utlämnande av studieuppgifter till Åland på motsvarande sätt som inom fastlandet.

Genomförandet bör dock ske med full respekt för Ålands självstyrelse och säkerställa smidiga lösningar för både individer och utbildningsanordnare.

Nordin Henrika  
Bildningsalliansen rf